

Το Λασιθί ως ιδιαίτερος βιοτουριστικός προορισμός

Ρεπορτάζ:
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΛΩΝΤΖΑΣ

Ημερίδα της «Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής» με θέμα «Βιοτουρισμός: Λασιθί, κοιτίδα έμπνευσης για ένα όραμα αρμονικής ανάπτυξης», πραγματοποιήθηκε στο Επιμελητήριο Λασιθίου το Σάββατο το μεσημέρι.

Η ημερίδα διεξήχθη στο πλαίσιο υλοποίησης ευρωπαϊκού έργου Leader με τίτλο «Βιοτουρισμός και Ανάδειξη της περιοχής παρέμβασης Leader Λασιθίου», το οποίο έχει στόχο την προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Λασιθίου που σχετίζονται με την ξεχωριστή ταυτότητα του τόπου, να προβληθεί το Λασιθί ως ιδιαίτερος βιοτουριστικός προορισμός, μέσω του πολιτισμού και των άλλων συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.

Ο όρος βιοτουρισμός (βίος= ζωή και τουρισμός) αφορά τον τουρισμό που σέβεται το πολύτιμο αγαθό της ζωής και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής το 1985, από την καθηγήτρια Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη. Η φιλοσοφία του όρου βασίζεται στις υπηρεσίες τουρισμού που σέβονται το περιβάλλον, διαφυλάσοντας τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους καθώς και τη βιοποικιλότητα.

Τα θέματα που συζητήθηκαν στην ημερίδα του Σαββάτου αφορούσαν το Λασιθί ως ιδιαίτερο βιοτουριστικό προορισμό από την πλευρά της ανάπτυξης, τον βιοτουρισμό σε σχέση με την ανάπτυξη και την αντιστροφή της ανεργίας, τον πολιτισμό και την βιοποικιλότητα της Κρήτης συνδέοντας το παρελθόν με το παρόν, την παράδοση και την φιλοξενία.

Οδηγός

Συντονιστής της Ημερίδας ήταν η Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, πρόεδρος και ιδρύτρια της «Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής» η οποία μετά τους ομιλητές συμπερασματικά δήλωσε:

«Οφείλουμε να δημιουργήσουμε μια κοινωνία ελπίδας, να αντιμετωπίσουμε ενωμένοι τον κοινό εχθρό που δεν είναι άλλος από την καταστροφή του περιβάλλοντος. Έχουμε ακόμα μια ευκαιρία σήμερα. Χρειαζόμαστε αλλαγές στην σκέψη, στην νοοτροπία και στην έμπνευση. Με το πρόγραμμα Leader θέλουμε να προσφέρουμε στο Λασιθί. Σύντομα θα έχουμε έτοιμο έναν πλήρη "Οδηγό για τον

Βιοτουρισμό στο Λασιθί". Ο τουρισμός έχει μια δυναμικότητα που προσφέρει όχι μόνο οικονομικά, αλλά και μια κινητοποίηση για έμπνευση... να αξιοποιήσουμε όλες τις δυνατότητές μας. Το Λασιθί έχει ιδιαίτερο πλεονέκτημα που θα προβληθούν στον Οδηγό μας. Με την σημερινή Ημερίδα ενημερωθήκαμε για πολλά και πιστεύω ότι κάναμε τα σωστά βήματα».

Εναλλακτικές μορφές

Η Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου Πελαγία Πετράκη αναφέρθηκε στον πολιτιστικό πλούτο του νομού Λασιθίου και στην ανάγκη να υπάρξει περισσότερη ανάπτυξη.

«Θα πρέπει να επενδύσουμε όχι μόνο στον τουρισμό που γνωρίζουμε και έχει αναπτυχθεί με τα μεγάλα ξενοδοχεία του Αγίου Νικολάου και της Ελούντας, αλλά και σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Στην Περιφέρεια στηρίζουμε προγράμματα που έχουν σχέση με τον τουρισμό και ελπίζουμε ότι μακροπρόθεσμα αυτά θα αποδώσουν τα οφέλη που αναμένουμε. Θα πρέπει βεβαίως να ευαισθητοποιούν και οι πολίτες».

Σεβασμός στο περιβάλλον

Η Αντιδήμαρχος Δέσπω Καρνιαδάκη ανέφερε ότι «ο βιοτουρισμός αποτελεί σημαντικό πεδίο υγιούς οικονομικής ανάπτυξης με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο βιοτουρισμός είναι στάση ζωής, σεβασμός στο περιβάλλον και τους θεσμούς. Ο πλούτος του περιβάλλοντος, τα ιστορικά και εκκλησιαστικά μνημεία, τα παραδοσιακά προϊόντα, το ελαιόλαδο μπορούν να αποτελέσουν ένα πολύτιμο τουριστικό προϊόν. Υπάρχουν ιδέες αλλά τι λείπει; Κυρίως ο προγραμματισμός και η συνεργαστικότητα σε επίπεδο βάσης. Χρειαζόμαστε αλλαγή νοοτροπίας και πρωτοβουλίες πολιτών καθώς και έξυπνη επικοινωνία όπου όλοι μαζί θα συνεργαστούμε σε ένα πρωτόκολλο προϊόν. Η Κρήτη μπορεί να δώσει την έμπνευση της αλλαγής.»

Οι παρθένες περιοχές της Σητείας

Ο αντιδήμαρχος Σητείας Νίκος Λαντζανάκης σχολίασε ότι «...η περιοχή της Σητείας είναι πιο απομονωμένη αλλά αυτό ίσως είναι και ένα πλεονέκτημά της καθώς έτσι υπάρχουν ακόμα πολλές παρθένες εκτάσεις. Προσπαθούμε να αξιοποιούμε τα ευρωπαϊκά

προγράμματα και μεγάλη επιτυχία της επαρχίας μας είναι η ένταξη του Γεωπάρκου Σητείας στο Δίκτυο Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων».

Στο τελικό στάδιο υλοποίησης

Ο διευθυντής της Αναπτυξιακής Λασιθίου Χαράλαμπος Αντωνάκης ενημέρωσε ότι «...το έργο της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Leader Λασιθίου και βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης για την αξιολόγησή του. Έχει σαν στόχο την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής μας προς όφελος των κατοίκων. Με τα ευρωπαϊκά προγράμματα μπορούμε να βοηθήσουμε την οικονομία κυρίως στο τομέα του τουρισμού».

Ευλογημένος τόπος

Επόμενος ομιλητής ήταν ο πρόεδρος Ιωάννης Τζεν, πρόεδρος του «Ελληνο-Ρωσικού Συνδέσμου Φιλίας και Συνεργασίας» ο οποίος, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι η Κρήτη είναι ένας ευλογημένος τόπος, ειδικά στον τομέα του τουρισμού και ότι η μείωση του αριθμού των επισκεπτών από την Ρωσία είναι προσωρινή καθώς οι προοπτικές για το μέλλον είναι θετικές. Αναφέρθηκε και στις εκδηλώσεις που θα γίνουν το 2016 καθώς το επόμενο έτος έχει κηρυχθεί ως «Έτος Ελλάδας» στη Ρωσία και στις εκδηλώσεις προβλέπεται να λάβουν μέρος και συγκροτήματα κρητικής μουσικής και χορού.

Ο Ιωάννης Τζεν αναφέρθηκε και στα πολυτιμα προϊόντα της Κρήτης, τα οποία προτιμούνται σε πολλές χώρες του κόσμου αλλά, όπως χαρακτηριστικά τόνισε «...δεν έχουμε σωστή πολιτική με αποτέλεσμα τις μειωμένες τιμές. Έχουμε το καλύτερο λάδι και το εκμεταλλεύεται η Ιταλία. Πρέπει να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί... για παράδειγμα, μπορούμε να συνδυάσουμε τον τουρισμό με το λάδι».

Ειδική αναφορά έκανε στους νέους: «Πιστεύουμε πολύ στα νιάτα και την επόμενη χρονιά θα γίνει ανταλλαγή νέων με την Κρήτη και την Ρωσία» και κατέληξε με τις φράσεις

«...όλα αυτά δεν είναι ρομαντικά. Το μέλλον δεν το προβλέπουμε, αλλά μπορούμε να το δημιουργήσουμε».

Παρατηρητήριο Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος Φινοκαλιά

Αμέσως μετά έλαβε τον λόγο η Μαρία Κανακίδου, καθηγήτρια Υπολογιστικής Περιβαλλοντικής Χημείας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης η οποία αναφέρθηκε στο «Παρατηρητήριο του Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος», που βρίσκεται στον Φινοκαλιά του Πάνω Μεραμπέλλου:

«Το παρατηρητήριο βρίσκεται σε ένα σημείο σύζευξης θάλασσας, ατμόσφαιρας και βλάστησης και το γνωρίζουν επιστήμονες σε όλο τον κόσμο καθώς παρέχει αναφορά δεδομένων στην "Ευρωπαϊκή Αναφορά Δεδομένων Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, Έτσι διαφημίζεται παντού και το Μεραμπέλλο. Είναι αρκετά καλά εξοπλισμένο και μπορεί να αποτελέσει μια μορφή επιστημονικού τουρισμού ανέφερε».

«Τα στοιχεία που παρέχει το Παρατηρητήριο του Φινοκαλιά είναι σημαντικά καθώς η υπερθέρμανση του πλανήτη είναι μια αναμφισβήτητη γεγονός. Ένδεκα από τα δεκατρία τελευταία έτη βρισκόμαστε ανάμεσα στα δώδεκα θερμότερα από το 1850 έως σήμερα. Ο σταθμός συμμετέχει ενεργά στην έρευνα για την ποιότητα του αέρα και την κλιματική αλλαγή. Στην περιοχή της Κρήτης προβλέπεται μείωση της βροχόπτωσης και αύξηση της θερμοκρασίας στο επιφανειακό νερό της θάλασσας κατά περίπου 1,4 βαθμό C» πρόσθεσε.

Το Γεωπάρκο της Σητείας

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή ήταν η παρουσίαση του Βαγγέλη Περάκη για το Γεωπάρκο της Σητείας το οποίο πρόσφατα εντάχθηκε στο ευρωπαϊκό και το παγκόσμιο δίκτυο Γεωπάρκων.

«Τα οφέλη από την ένταξη της περιοχής στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο δίκτυο είναι πολλά και πολυδιάστατα. Υπάρχει οικονομικό όφελος, τόσο άμεσα από τη λειτουργία των Γεωπάρκων όσο και

έμμεσο από επιχειρήσεις που είναι δυνατόν να εγκατασταθούν. Το Γεωπάρκο αναμένεται να προωθήσει την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού σε περιοχές που δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς καθώς είναι κατά βάση αγροτικές και ορεινές εκτάσεις. Επίσης θα βοηθήσει στην εκπαίδευση και την έρευνα και βάζει τις βάσεις για την αειφόρο ανάπτυξη και την ανάδειξη της τοπικής παραγωγής».

Αναφέρθηκε ακόμα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Γεωπάρκου (γεωλογικά, οικόσυστήματα, χλωρίδα, πανίδα, σπηλαία, βιότοποι, τουριστικές διαδρομές κ.ά.).

Οφείλουμε να διατηρήσουμε το περιβάλλον και τον πολιτισμό μας

Επόμενος ομιλητής ήταν ο Άρης Πάγκαλος, Πρόεδρος της Πολιτιστικής Ένωσης Δήμου Αγίου Νικολάου ο οποίος αναφέρθηκε στον ρόλο των πολιτιστικών συλλόγων του Δήμου Αγίου Νικολάου.

«Οι δράσεις της Ένωσης που βρίσκονται σε εξέλιξη είναι: η "Κιβωτός των σπόρων", το "Υπαίθριο ιστορικό μουσείο" -για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και την αγροτική ζωή στην περιοχή του Αγίου Νικολάου από την εποχή του χαλκού μέχρι σήμερα, το "Σεμινάριο φωνιατρικής και φωνητικών τεχνών" -4ο Σεμινάριο "Η φωνή του Ευρωπαϊκού νότου", "Αισθητήρια όργανα και γευσίγνωσια" -Μινωική κουζίνα, γευσίγνωσιες- και "Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας στις νεότερες γενιές του απόδημου ελληνισμού" ανέφερε ο Άρης Πάγκαλος και κατέ-

ληξε με τα λόγια ότι «...οφείλουμε να διατηρήσουμε το περιβάλλον και τον πολιτισμό μας και κατ' επέκταση τον τουρισμό μας. Η επιλογή να γίνουμε αυτό που πραγματικά είμαστε, είναι δική μας- κατέληξε».

Ξεχωριστός τόπος

Προτελευταίος ομιλητής ήταν ο δικηγόρος και συγγραφέας Αντώνης Βγόντζας, ο οποίος εξέφρασε τον ενθουσιασμό του από όσα άκουσε στην Ημερίδα και ιδίως για το Παρατηρητήριο στο Φινοκαλιά και το Γεωπάρκο Σητείας. Αναφέρθηκε στο πρόβλημα του τουρισμού στην Κρήτη επισημαίνοντας ότι «...θα πρέπει να προσπαθήσουμε για μια άλλη προσέγγιση. Έχουμε μια άλλη ταυτότητα. Δεν έχουμε καλλιεργήσει ότι είμαστε ένα ξεχωριστό τόπος έλξης. Ειδικά το Λασιθί διαθέτει πολλά ενδιαφέροντα τα οποία δεν είναι γνωστά σε πολλούς. Τώρα είναι η ώρα της κοινωνίας και της νέας γενιάς».

Ενοχοποίηση της επιχειρηματικότητας

Τελευταίος ομιλητής ήταν ο πρώην δήμαρχος Σητείας και πρώην πρόεδρος του Οργανισμού Ανάπτυξης Σητείας Νίκος Πετράκης. «Δεν έχουμε καλές υποδομές αλλά ορισμένες θα μπορούσαν να στηρίξουν την ανάπτυξη. Δεν έχουμε σωστή δημόσια διοίκηση και ο κρατικός μηχανισμός αδυνατεί να βοηθήσει, χωρίς να παραγνωρίζουμε και τις κακές νοοτροπίες των πολιτών. Διαπιστώνουμε μια ενοχοποίηση της επιχειρηματικότητας. Μπορούμε να αναπτύξουμε τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, αλλά με ένα σταθερό κράτος», ανέφερε.